

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej

<https://www.nadwislanski.strazgraniczna.pl/wis/aktualnosci/67680,Uczcilismy-pamiec-bohaterskich-zolnierzy-walczacych-w-Bitwie-pod-Barakiem.html>
27.10.2025, 15:23

Uczciliśmy pamięć bohaterskich żołnierzy walczących w Bitwie pod Barakiem

Dagmara Bielec
09.09.2025

Wczoraj (8 września 2025 roku) w Szydłowcu zakończyły się dwudniowe obchody upamiętniające 86. rocznicę Bitwy pod Barakiem. W tej podniosłej uroczystości uczestniczyli Komendant Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej gen. bryg. SG Dariusz Lutyński, Zastępca Komendanta NwOSG płk SG Jarosław Siergiej oraz Komendant Placówki Straży Granicznej w Radomiu kpt. SG Radosław Kwiatek, a także liczna delegacja z naszego oddziału.

Patronat honorowy nad obchodami objął Biskup Polowy Wojska Polskiego ks. bp Wiesław Lechowicz oraz Komendant Główny Straży Granicznej gen. dyw. SG Robert Bagan.

Inauguracja tegorocznych uroczystości patriotycznych w Szydłowcu odbyła się 7 września 2025 roku na Rynku Wielkim - widowiskowym pokazem Musztry Paradnej w wykonaniu Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej z Nowego Sącza. Następnie zgromadzeni wraz z pocztami sztandarowymi przeszli do kościoła pw. Św. Zygmunta, gdzie została odprawiona msza święta w intencji żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza i Wojska Polskiego, poległych za Ojczyznę. Mszy św. koncelebrewanej przewodniczył ks. proboszcz szydlowieckiej parafii Św. Zygmunta dziekan Tadeusz Mazur, a okolicznościowe kazanie patriotyczne - w imieniu Biskupa Polowego Wojska Polskiego ks. bp Wiesława Lechowicza - wygłosił ks. ppłk SG Ryszard Preuss.

Po liturgii, w asyście Kompanii Reprezentacyjnej Straży Granicznej, wszyscy uczestnicy biorący udział w obchodach przemaszerowali ulicami Szydłowca na cmentarz parafialny, gdzie przed pomnikiem „Żołnierzom Poległym w obronie Ojczyzny 1939 – 1944” i kwaterach wojennych odbył się uroczysty program poetycko – muzyczny w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół im. Korpusu Ochrony Pogranicza z Szydłowca, a zaraz po nim odczytano Apel Pamięci.

Komendą „Stańcie do Apelu!” zostali przywołani żołnierze oraz mieszkańcy ziemi szydlowieckiej, którzy stoczyli śmiertelną walkę o wolność Polski. Apel Pamięci zakończył się salwą honorową Kompanii Reprezentacyjnej Straży Granicznej. W imieniu funkcjonariuszy i pracowników Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej Zastępca Komendanta NwOSG płk SG Jarosław Siergiej wraz z delegacją złożył kwiaty pod

pomnikiem i zapalił znicze na mogiłach poległych bohaterów, oddając cześć poległym we wrześniu 1939 roku.

Następnego dnia (8 września 2025 roku) mieszkańcy Szydłowca i okolic oraz zaproszeni goście zgromadzili się pod pomnikiem „Żołnierzom Września 1939”, znajdującym się w Baraku koło Szydłowca, by tam kontynuować drugą część obchodów ku pamięci poległych żołnierzy. W tym dniu uroczystości uczestniczył Komendant Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej gen. bryg. SG Dariusz Lutyński. Tu, w asyście posterunku honorowego Straży Granicznej, licznie przybyłe delegacje złożyły białe-czerwone wiązanki kwiatów pod monumentem upamiętniającym jedną z zaciętych bitew wojny obronnej Polski 1939 r., stoczoną 8 września pod Barakiem.

Podczas ceremonii Komendant NwOSG w swoim okolicznościowym wystąpieniu podkreślił, że *„Straż Graniczna, choć w dzisiejszych czasach działa w innych realiach – ale co trzeba podkreślić realiach też niełatwych, jest spadkobiercą tradycji Korpusu Ochrony Pogranicza. Naszym zadaniem wciąż pozostaje ochrona granic – tych samych, których żołnierze KOP bronili z taką ofiarnością. Niezlomna postawa, hart ducha i patriotyzm żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza są dla nas wielką inspiracją, przypominając, że służba Ojczyźnie wymaga odpowiedzialności, oddania i gotowości do poświęceń – nawet z ofiarą krwi własnej i życia włącznie.”* Generał, podczas przemówienia, skierował także słowa do zgromadzonych przedstawicieli władz samorządowych, młodzieży, mieszkańców miasta i powiatu – *„Dzisiejsza obecność Państwa tutaj (...) jest świadectwem, że pamięć o historii jest wciąż żywa. Widzimy to szczególnie w działalności Szkoły noszącej imię Korpusu Ochrony Pogranicza, której uczniowie z dumą noszą dziedzictwo tej elitarniej formacji. Dzięki Waszemu zaangażowaniu - patriotyzm jest przenoszony i wszczepiany w serca młodego pokolenia, a historia nie pozostaje jedynie zapisem w podręcznikach, lecz staje się żywym fundamentem polskiej tożsamości narodowej. Za to zaangażowanie pragnę Wam z całego serca podziękować.”*

Dalsza część uroczystości miała miejsce na placu apelowym w Zespole Szkół im. KOP. To tu, przy pomniku „Żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza – Obrońców Polskich Granic 1924-1939” odbyła się uroczysta zbiórka ze złożeniem przez organizatorów obchodów wiązanek kwiatów pod pomnikiem.

W ramach 86. obchodów odbył się Piknik Mundurowy w Zespole Szkół imienia Korpusu Ochrony Pogranicza. Towarzyszyły mu liczne stoiska promocyjne Straży Granicznej, Policji i Straży Pożarnej. Nie zabrakło również grochówki żołnierskiej, a także meczu piłkarskiego o Puchar Komendanta Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej.

Tegoroczne uroczystości uwieńczył koncert w sali widowiskowej naszej patronackiej szkoły w Szydłowcu - Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej pod batutą ppłk. SG Leszka Mieczkowskiego.

7 i 8 września 1939 roku oddziały rezerwowej 36 Dywizji Piechoty, złożonej z żołnierzy 163 pułku piechoty z Brygady „Podole” Korpusu Ochrony Pogranicza, 165 pułku piechoty i batalion żołnierzy z rozbitej 7 Dywizji Piechoty i 7 Pułku Artylerii Lekkiej zaatakowały ciągnące w kierunku Iłży zgrupowanie 1 Dywizji Lekkiej Wehrmachtu. Starcia oddziałów polskich z niemieckimi były krwawe – Polacy rozgromili niemiecki zagon pancerny, zniszczyli 52 samochody pancerne i 7 czołgów, zabijając 232 żołnierzy niemieckich. W dwudniowych walkach poległo 124 polskich żołnierzy, pochowani są na sztydlowieckim cmentarzu parafialnym.

zdjęcia Piotr Niemiec

WOJEWODA MAZOWIECKI
Mariusz Frankowski

Warszawa, 8 września 2025 r.

Pan Robert Górlicki
Starosta Szydłowiecki

Pan gen. bryg. SG Dariusz Lutyński
Komendant
Nadwiślańskiego Oddziału Straży
Granicznej

Pan Artur Ludew
Burmistrz Szydłowca

panowie Panowie,

na Panów ręce składam wyrazy szacunku dla organizatorów i uczestników uroczystości. Pragnę zapewnić, że bliskie mi są uczucia i refleksje, które Państwu towarzyszą.

Łączy nas pamięć o bitwie stoczonej 8 września 1939 roku w rejonie miejscowości Barak. Żołnierze zgrupowania rezerwowej 36 Dywizji Piechoty i elitarniej brygady „Podole” Korpusu Ochrony Pogranicza starli się wówczas z oddziałami pancernymi 2 Dywizji Wehrmachtu. W wyniku trwającego kilka godzin zaciętego boju Polacy rozgromili niemiecką kolumnę pancerną, a następnie przebili się przez szosę Skarżysko–Szydłowiec i dołączyli do głównych sił Dywizji w rejonie Iłży. Sukces ten został okupiony ogromnymi stratami – w walce poległo 136 żołnierzy Wojska Polskiego i Korpusu Ochrony Pogranicza, z których 128 spoczywa w kwaterach wojennych cmentarza w Szydłowcu.

Składamy dziś hołd wielkiemu męstwu obrońców Rzeczypospolitej. Pozostali oni dla naszego narodu symbolem niezłomności w nierównej walce z wrogiem i absolutnej wierności najwyższym wartościom – ojczyźnie i wolności. Uczestnicy bitwy pod Barakiem swoim oddaniem i poświęceniem wyznaczyli nam wzór heroicznego patriotyzmu. Oddając im cześć, z całą mocą podkreślamy, że bez ich ran i złożonej przez wielu z nich ofiary życia nie byłoby suwerennej i niepodległej Polski. Chwała bohaterom!

Pragnę podziękować lokalnym władzom, Nadwiślańskiemu Oddziałowi Straży Granicznej i środowiskom patriotycznym za organizację obchodów rocznicy starcia. Z ogromnym uznaniem przyjmuję Państwa zaangażowanie w upamiętnienie tego wydarzenia. Podejmowane przez Państwa inicjatywy mają ważne znaczenie dla kształtowania świadomości historycznej i tożsamości naszego narodu.

Wszystkim zgromadzonym przesyłam serdeczne pozdrowienia. Wierzę, że udział w uroczystości będzie źródłem wzruszających przeżyć i refleksji, które umocnią Państwa miłość do ojczyzny.

Z poważaniem

86. rocznica bitwy pod Barakiem 70

86. rocznica bitwy pod Barakiem 71

86. rocznica bitwy pod Barakiem 72

86. rocznica bitwy pod Barakiem 73

86. rocznica bitwy pod Barakiem 74

86. rocznica bitwy pod Barakiem 75

86. rocznica bitwy pod Barakiem 76

86. rocznica bitwy pod Barakiem 77

86. rocznica bitwy pod Barakiem 78

86. rocznica bitwy pod Barakiem 79

86. rocznica bitwy pod Barakiem 80

86. rocznica bitwy pod Barakiem 81

86. rocznica bitwy pod Barakiem 82